

רשומות

ספר החוקים

14 ביולי 2010

2249

ג' באב התש"ע

עמוד

572 חוק מוזאון הכנסת, התש"ע-2010

חוק מוזאון הכנסת, התש"ע-2010*

פרק א': מטרה ופרשנות

1. מטרת החוק מטרתו של חוק זה לשחזר ולשמר, לפי הוראות חוק זה, את הבניין שבו שכנה הכנסת לראשונה בירושלים, בהיותו בעל חשיבות לאומית והיסטורית בתולדות העם והמדינה, ולהקים בו למען הציבור, מוזאון לתולדות הכנסת ולפועלה, שימלא גם תפקידים אחרים לפי חוק זה.
2. הגדרות בחוק זה –
- "הוועדה למוזאון הכנסת" – ועדה שחבריה הם שלושה חברים של ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, שאחד מהם יעמוד בראשה, שלושה חברים של ועדת הכנסת ושלושה חברים של ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;
- "חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹;
- "חוק המועצה להשכלה גבוהה" – חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;
- "המועצה המייעצת" – המועצה שהוקמה לפי סעיף 6;
- "מועצת המוזאונים" – כמשמעותה בחוק המוזאונים, התשמ"ג-1983³;
- "מעטפת המשכן הקודם" – הקירות החיצוניים של המשכן הקודם, לרבות הפתחים בהם;
- "מקרקעי המשכן הקודם" – המקרקעין שבהם נמצא המשכן הקודם והידועים גם כחלקות 35 ו-36 בגוש שומה 30043 בירושלים;
- "המשכן הקודם" – הבניין שבו שכנה הכנסת לראשונה בירושלים ברחוב המלך ג'ורג' 24;
- "פקודת הקרקעות" – פקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943⁴;
- "שטח המוזאון" – השטח במשכן הקודם שנקבע לפעילות מוזאון הכנסת לפי הוראות סעיף 4.

פרק ב': מוזאון הכנסת – מטרותיו והפעלתו

3. מטרות מוזאון הכנסת מטרתיו של מוזאון הכנסת הן:
- (1) לשחזר ולשמר את מעטפת המשכן הקודם ואת שטח המוזאון, לרבות אולם המליאה, לפי הוראות חוק זה;
 - (2) לשמש מוזאון שבו יוצגו, באמצעים מוזאליים הולמים, תולדות הכנסת ופועלה;
 - (3) לקיים כל פעילות אחרת בהתאם למטרת חוק זה, שיושב ראש הכנסת יחליט עליה, לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת.

* התקבל בכנסת ביום כ"ד בתמוז התש"ע (6 ביולי 2010); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 312, מיום כ"ב באדר התש"ע (8 במרס 2010), עמ' 122.

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

³ ס"ח התשמ"ג, עמ' 113.

⁴ ע"ר 1943, תוס' 1, עמ' (ע) 32, (א) 44.

4. (א) יושב ראש הכנסת, לאחר התייעצות עם שר האוצר ועם המועצה המייעצת, יקבע, בהתאם למטרת חוק זה ולמטרות מוזאון הכנסת, את השטח שייחוד לפעילות מוזאון הכנסת במקרקעי המשכן הקודם; קביעה כאמור תפורסם ברשומות.
(ב) שטח מקרקעי המשכן הקודם שאינו משמש כשטח המוזאון ישמש לצורך ציבורי כהגדרתו בפקודת הקרקעות, ובלבד ששימוש כאמור לא יפגע באופיו של מוזאון הכנסת או בפעילותו.

5. (א) מוזאון הכנסת יופעל מטעם הכנסת וינהל בידי מנהל מוזאון הכנסת (להלן – מנהל המוזאון).

(ב) כשיר לכהן כמנהל המוזאון אזרח ישראלי ותושב ישראל שהוא בעל תואר אקדמי בתחום מתחומי מטרותיו של מוזאון הכנסת ובעל ניסיון מקצועי וניהולי של חמש שנים לפחות בתחום מהתחומים הקשורים למטרת חוק זה.

(ג) מועצת המוזאונים רשאית להמליץ ליושב ראש הכנסת ולמנהל המוזאון כל המלצה הנראית לה בעניין הקמתו והפעלתו של המוזאון כאמור בסעיף 3(2).

פרק ג': המועצה המייעצת

6. (א) למוזאון הכנסת תהיה מועצה מייעצת בת 13 חברים, שימנה יושב ראש הכנסת, ואלה חבריה:

(1) שני נציגי ציבור בעלי רקע וניסיון בתחומים מתחומי מטרותיו של מוזאון הכנסת, שלפחות אחד מהם הוא נציג גוף העוסק בשימור אתרים;

(2) שלושה חברי הכנסת לשעבר;

(3) נציג ציבור בעל מעמד בשדה החינוך;

(4) שני בעלי מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה, בתחומים מתחומי מטרותיו של מוזאון הכנסת, לפי המלצת המועצה להשכלה גבוהה כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(5) הגנו או נציגו; לעניין זה, "הגנו" – כהגדרתו בחוק הארכיונים, התשט"ו-1955⁵ (בסעיף זה – חוק הארכיונים);

(6) נציג מועצת המוזאונים, בעל מומחיות ומעמד בתחום מתחומי מטרותיו של מוזאון הכנסת, לפי המלצת מועצת המוזאונים;

(7) חבר מועצת הארכיונים העליונה, כמשמעותה בחוק הארכיונים, בעל מומחיות ומעמד בתחום מתחומי מטרותיו של מוזאון הכנסת, לפי המלצת המועצה האמורה;

(8) נציג שר האוצר;

(9) נציג עיריית ירושלים, לפי המלצת ראש עיריית ירושלים.

(ב) לא ימונה כחבר המועצה המייעצת מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש כחבר המועצה או מי שתלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור.

(ג) יושב ראש הכנסת ימנה את יושב ראש המועצה המייעצת מבין חבריה המנויים בפסקאות (1) או (2) שבסעיף קטן (א).

(ד) הודעה בדבר מינוי חברי המועצה המייעצת תפורסם ברשומות.

⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 14.

			(ה) לדיוני המועצה המייעצת יוזמנו:
			(1) מזכיר הכנסת;
			(2) המנהל הכללי של הכנסת או עובד בכיר בכנסת מטעמו;
			(3) מנהל המוזאון.
	7.	תפקידי המועצה המייעצת	(א) תפקידי המועצה המייעצת –
			(1) לייעץ ליושב ראש הכנסת בעניינים אלה:
			(א) מדיניותו הכללית, ניהולו והפעלתו של מוזאון הכנסת;
			(ב) תקציב מוזאון הכנסת והתוויית תכנית העבודה השנתית שלו;
			(ג) שחזור המשכן הקודם, שימורו והכשרתו כאמור בסעיף 15;
			(2) לעקוב אחר יישום מדיניות מוזאון הכנסת ואחר ניהולו והפעלתו בידי מנהל המוזאון ולדווח ליושב ראש הכנסת בעניינים אלה.
			(ב) המועצה המייעצת תהיה רשאית לקבל ממנהל המוזאון מידע ודיווחים על פעילות מוזאון הכנסת, ככל הדרוש לה למילוי תפקידיה לפי חוק זה.
	8.	סדרי העבודה של המועצה המייעצת	(א) המועצה המייעצת תתכנס לפחות פעם בשנה וכן לפי דרישה בכתב של ארבעה מחבריה.
			(ב) יושב ראש המועצה המייעצת ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.
			(ג) המועצה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
	9.	גמול והחזר הוצאות	(א) חבר המועצה המייעצת שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או נציג של גוף שאותו הוא מייצג במועצה, זכאי לקבל גמול בעבור השתתפות בישיבות המועצה לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, תמורה בעבור ההשתתפות.
			(ב) חבר המועצה המייעצת שאינו זכאי לגמול לפי סעיף קטן (א) זכאי לקבל החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, החזר הוצאות.
			(ג) יושב ראש הכנסת יקבע כללים ותנאים שלפיהם ישולמו גמול או החזר הוצאות לחבר המועצה המייעצת בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ואת שיעוריהם.
			(ד) בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב.
	10.	תקופת כהונה של חבר המועצה המייעצת	חבר המועצה המייעצת יתמנה לתקופה של ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופות כהונה נוספות; ואולם לא יכהן חבר המועצה המייעצת, למעט החברים המנויים בפסקאות (5) ו-(8) שבסעיף 6(א), יותר משלוש תקופות כהונה רצופות.
	11.	פקיעת כהונה והשעיה של חבר המועצה המייעצת	(א) חבר המועצה המייעצת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:
			(1) התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש הכנסת;
			(2) הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש כחבר המועצה המייעצת;
			(3) חדל להיות עובד המדינה או עובד או חבר הגוף שהוא מייצג במועצה המייעצת;

(4) נתקיימה בו אחת הנסיבות הפוסלות אדם מלהיות חבר המועצה המייעצת.

(ב) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה המייעצת בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרותה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש כחבר המועצה המייעצת, רשאי יושב ראש הכנסת להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליך בעניינו ולמנות לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה, לפי הוראות סעיף 6(א).

12. יושב ראש הכנסת רשאי, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה המייעצת, להעביר את חבר המועצה המייעצת מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו בשל אחת מאלה:

(1) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;

(2) הוא נעדר משלוש ישיבות רצופות של המועצה המייעצת או מארבע משיבותיה בתוך שנה אחת.

13. קיום המועצה המייעצת, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה המייעצת מכהנים כדין.

14. (א) לא יתמנה ולא יכהן כחבר המועצה המייעצת מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כאמור לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו.

(ב) חבר המועצה המייעצת יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר המועצה המייעצת לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שעלול לגרום לו להימצא במצב כאמור גם מחוץ לישיבות.

(ג) התברר לחבר המועצה המייעצת כי נושא הנדון בישיבה או המטופל על ידיו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך ליושב ראש המועצה המייעצת, ויימנע מהשתתפות בישיבות באותו נושא או מטיפול בו.

(ד) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.

(ה) בסעיף זה –

“עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שחבר המועצה המייעצת או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;

“קרוב” – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר המועצה המייעצת.

פרק ד': שחזור, שימור והכשרה של המשכן הקודם

15. (א) (1) מעטפת המשכן הקודם ושטח המוזאון, לרבות אולם המליאה, ישוחזרו וישומרו, ככל הניתן, באופן המשקף נאמנה את מצבם בעת שהכנסת שכנה במקרקעי המשכן הקודם; שטח המוזאון יוכשר באופן שיאפשר את הפעלתו לפי הוראות חוק זה.

שחזור, שימור והכשרה

(2) הפעולות האמורות בפסקה (1) ייעשו בהתחשב במטרת חוק זה ובשיקולים מוזאליים, אדריכליים ותפעוליים, ובהתאם למפרט לשחזור, לשימור ולהכשרה שאישר יושב ראש הכנסת, לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.⁶

פרק ה': קניין המדינה במקרקעי המשכן הקודם

16. (א) מקרקעי המשכן הקודם, בהיותם בעלי חשיבות לאומית והיסטורית בתולדות העם והמדינה, יועמדו לקניין המדינה ביום פרסומו של חוק זה כשהם נקיים מכל שעבוד או זכות אחרת ויירשמו מכוח חוק זה על שם המדינה בפנקסי המקרקעין; שטח המוזאון יוקצה לשימוש הכנסת וייוחד להפעלת מוזאון הכנסת בידיה לפי חוק זה; החשב הכללי במשרד האוצר יפעל להגשת הבקשות לצורך רישום בפנקסי המקרקעין ולהקצאת שטח המוזאון כאמור.

(ב) משדועמדו מקרקעי המשכן הקודם לקניין המדינה כאמור בסעיף קטן (א) –

- (1) לא יהיה תוקף לכל עסקה של הקניית בעלות בהם או עסקה אחרת הטעונה רישום (בסעיף זה – עסקה) ולכל התחייבות לעסקה;
- (2) לא יינתן צו אכיפה בשל התחייבות לעסקה;
- (3) לא תירשם עסקה או הערה ביחס להתחייבות לעסקה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), יושב ראש הכנסת, לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת, רשאי לאשר מראש עסקה או התחייבות לעסקה לגבי שטח המוזאון, ושר האוצר רשאי לאשר מראש עסקה או התחייבות לעסקה לגבי מקרקעי המשכן הקודם שאינם שטח המוזאון, והכל בלבד שהעסקה אינה עסקה של הקניית בעלות.

(ד) הערה בדבר ההגבלות כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) תירשם בפנקסי המקרקעין; החשב הכללי במשרד האוצר יפעל להגשת הבקשות לרישום הערה כאמור.

17. (א) בסעיף זה – מסירת החוקה, פינוי ופיצויים

"הודעה" – הודעה שתימסר בדרך ובתנאים שבהם ניתנת הודעה לפי סעיף 7 לפקודת הקרקעות;

"ועדת ההשגות" ו"שמאי מכריע" – כהגדרתם בפקודת הקרקעות;

"חוקי רכישה" – פקודת הקרקעות וחוק לתיקון דיני הרכישה לצורכי ציבור, התשכ"ד-1964.⁷

(ב) שר האוצר יורה, בהודעה, כי מי שמחזיק במקרקעי המשכן הקודם (בסעיף זה – המחזיק) ימסור את ההחזקה במקרקעי המשכן הקודם ויפנה אותם מכל אדם או חפץ.

(ג) נמסרה הודעה, ימסור המחזיק את ההחזקה במקרקעי המשכן הקודם ויפנה אותם מכל אדם או חפץ עד למועד הקבוע בהודעה.

(ד) חלף המועד למסירת ההחזקה כאמור בהודעה וההחזקה לא נמסרה, רשאי הגורם ששר האוצר הסמיך לכך בהודעה לתפוס את מקרקעי המשכן הקודם ולהחזיק בהם וכן לפנותם מכל אדם או חפץ, בלא צו של בית משפט.

⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

⁷ ס"ח התשכ"ד, עמ' 122.

(ה) הוראות חוקי הרכישה לעניין פיצוי בעל זכויות או טובת הנאה במקרקעין, יחולו על פיצוי בעל הזכויות במקרקעי המשכן הקודם (בסעיף זה – בעל הזכויות) בשל העמדתם לקניין המדינה, בכפוף להוראות חוק זה, בשינויים המחויבים ושינוי זה: בכל מקום בחוקי הרכישה שבו מדובר במועד פרסום הודעה לפי סעיף 5 לפקודת הקרקעות, ייקרא כאילו מדובר במועד פרסומו של חוק זה.

(1) (1) בכפוף להוראות פסקה (4), הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ה) לא יחולו אם בעל הזכויות הודיע בכתב לשר האוצר, כי חלף קבלת פיצויים לפי סעיף קטן (ה), בכונתו להגיש תביעה לפיצויים או הליך משפטי לפי דין אחר (בסעיף זה – הליך משפטי אחר), ובלבד שהודיע כאמור בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה; אין בהודעה לפי סעיף קטן זה כדי ליצור עילת תביעה אם אינה קיימת לפי דין.

(2) הוראות סעיף קטן (ז) יחולו גם על הליך משפטי אחר שהוגש בידי בעל הזכויות; הליך כאמור יוגש לא יאוחר משנה מיום פרסומו של חוק זה.

(3) הודיע בעל הזכויות לפי פסקה (1) שבכונתו להגיש הליך משפטי אחר, ישולם לו, בתוך ארבעה חודשים, הסכום שהיה מתקבל ממכירת מקרקעי המשכן הקודם אילו נמכרו בשוק על ידי בעל הזכויות מרצונו הטוב ביום פרסומו של חוק זה, בלי להביא בחשבון כל השבחה או עבודות שנעשו או נבנו או ייעשו או ייבנו על מקרקעי המשכן הקודם, ובכפוף להוראות חוקי הרכישה לעניין פיצוי בעל זכויות או טובת הנאה במקרקעין, בשינויים המחויבים, לפי שומת השמאי הממשלתי הראשי או מי מטעמו (בסעיף קטן זה – השומה).

(4) שר האוצר יודיע לבעל הזכויות על השומה ועל המועד לתשלום סכום השומה; עם תשלום הסכום כאמור, ימסור המחזיק את ההחזקה במקרקעי המשכן הקודם ויפנה אותם מכל אדם או חפץ, ויחולו הוראות סעיף קטן (ד), בשינויים המחויבים.

(5) חלקו בעל הזכויות או שר האוצר על השומה, ייושב הסכסוך בעניין סכום הפיצויים כאמור בפסקה (3) בדרך הקבועה בסעיף 9א לפקודת הקרקעות, בשינויים המחויבים.

(ז) סכסוך על גובה הפיצויים המגיעים בעד זכות במקרקעי המשכן הקודם, הגשת תביעה לפיצויים או פנייה לוועדת ההשגות או לשמאי מכריע, לרבות לפי סעיף קטן (ו), לא ישמשו עילה לעיכוב הכניסה לקרקע או לתפיסת ההחזקה בה לפי סעיף זה.

פרק ו': הוראות שונות

18. מוצג שבבעלות הכנסת המוצג במוזאון הכנסת או המשמש לפעילותו לא יהיה ניתן לעיקול או לשעבוד ולא יהא נושא לזכות עיכבון.
19. בסעיף תקציב הכנסת בחוק התקציב השנתי תיקבע תכנית נפרדת לשחזור, לשימור ולהכשרה של מוזאון הכנסת לפי חוק זה, ולסכום הפיצויים לפי פרק ה'; בסעיף זה, "סעיף תקציב" ו"תכנית" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב.

20. ביצוע ותקנות יושב ראש הכנסת ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה המייעצת ובאישור הוועדה למוזאון הכנסת, להתקין תקנות לביצועו, לרבות בדבר דמי כניסה ואגרות בעד שירותים שנותן מוזאון הכנסת והצמדת האגרות למדד המחירים לצרכן, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; בתקנות כאמור יכול שייקבעו שיעורים שונים של דמי כניסה ואגרות כאמור, וכן פטורים לסוגים של מבקרים או מקבלי שירותים.
21. תחילה ומינוי מועצה מייעצת ראשונה (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 6 ופרק ה', ארבעה חודשים מיום פרסומו. (ב) המועצה המייעצת הראשונה תמונה לפי הוראות סעיף 6, בתוך שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
22. הוראת מעבר לעניין תשלומים לרשות מקומית על אף האמור בכל דין, מקרקעי המשכן הקודם יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה, היטל או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות מקומית, בנוגע לתקופה שבה המשכן הקודם יהיה ריק מכל אדם וחפץ, ובנוגע לתקופה שבה מתבצעים השחזור, השימור וההכשרה לפי חוק זה, וכל עוד לא החלה הפעלתו של מוזאון הכנסת.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה